

Wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 28 listopada 2011 r. dotyczące zmian w składach rad i stwierdzania wygaśnięcia mandatów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w kadencji 2010 - 2014

(ZPOW-432-21/11)

Państwowa Komisja Wyborcza stoi na stanowisku, że stosownie do art. 16 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Przepisy wprowadzające ustawę — Kodeks wyborczy, (Dz. U. Nr 21, poz. 113, z późn. zm.) do zmian w składach rad i stwierdzania wygaśnięcia mandatów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w kadencji 2010-2014 mają zastosowanie właściwe przepisy ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2010 r. Nr 176, poz. 1190 i z 2011 r. Nr 34, poz. 172).

Państwowa Komisja Wyborcza mając świadomość wątpliwości interpretacyjnych dotyczących powyższej kwestii stwierdziła, że w sprawie tej niezbędne jest zastosowanie wykładni celowościowej przepisów ustawy — Przepisy wprowadzające ustawę — Kodeks wyborczy. W ocenie Państwowej Komisji Wyborczej stwierdzanie wygaśnięcia mandatów oraz uzupełnianie składu rad mieści się w szeroko rozumianym pojęciu wyborów, które zgodnie z art. 16 ust. 3 i 4 tej ustawy, do końca bieżącej kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego przeprowadza się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Należy przy tym zauważyć, że art. 5 ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy — Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 217, poz. 1281), mimo braku wyraźnego zapisu, wskazuje, że zmiany Kodeksu wyborczego wprowadzane tą ustawą, podobnie jak zmiany dotyczące samorządowych ustaw ustrojowych, również mają zastosowanie od nowej kadencji. Przyjęcie tezy, że zmiany Kodeksu obowiązują w tej kadencji, a zatem, że komisarze wyborczy zobowiązani są m. in. do stwierdzania wstąpienia w skład rady w miastach na prawach powiatu, powiatach i województwach, podważa sens odroczenia usunięcia z ustaw ustrojowych przepisu o wykonaniu zastępczym (wobec bierności rady) tego zadania przez wojewodów dopiero na czas po zakończeniu obecnej kadencji.

Ponadto przyjęcie, że Kodeks wyborczy (niezależnie czy w brzmieniu dotychczasowym, czy też po zmianach) obowiązuje w sprawie uzupełniania składu rad przez następną osobę z listy (art. 387 § 1) już w tej kadencji rad powodowałby, że w gminach powyżej 20 000 mieszkańców niebędących miastami na prawach powiatu w przypadku wygaśnięcia mandatu radnego konieczne byłoby przeprowadzanie wyborów uzupełniających na zasadzie proporcjonalności do jednego mandatu.

Państwowa Komisja Wyborcza przyjmując wskazane na wstępie stanowisko brała także pod uwagę kwestię odmiennych rozstrzygnięć co do biernego prawa wyborczego zawartych w Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz w Kodeksie wyborczym. W ocenie Państwowej Komisji Wyborczej nie do przyjęcia jest teza, że racjonalny ustawodawca założył, że ocena, czy nastąpiło wygaśnięcie mandatu z powodu utraty biernego prawa wyborczego będzie następowała na podstawie innych przesłanek, niż ocena biernego prawa wyborczego kandydata biorącego udział w wyborach uzupełniających do tego mandatu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan J. Jaworski*